

SPRÁVA Z PODUJATIA: WORKSHOP „PLÁNOVANIE UDRŽATEĽNEJ MOBILITY“

Projekt LIFE IP - Zlepšenie kvality ovzdušia (LIFE18 IPE/SK/000010) podporila
Európska únia v rámci programu LIFE

Názov podujatia: Plánovanie udržateľnej mobility

Dátum a miesto konania: 29.06.2021, on-line prenosom prostredníctvom MS Teams

Cieľ podujatia:

Cieľom workshopu bolo priblížiť predstaviteľom verejnej správy, expertom a zástupcom mimovládnych organizácií možnosti efektívnej podpory cyklistickej a pešej dopravy v rámci opatrení podporujúcich udržateľnú mobilitu systémovými opatreniami a technickými riešeniami v súlade s možnosťami a kompetenciami samospráv.

Pôvodným zámerom organizátorov bolo zacieliť workshop na Prešovský samosprávny kraj, online forma prenosu však umožnila tému regionálne rozšíriť.

Program a témy prezentácií:

- *Bezpečnosť cestnej premávky*
Daniel Szabó, Centrum dopravného výzkumu, ČR
- *Do školy na bicykli*
Peter Rozsár, Cyklokoalícia, OZ
- *Ako rozbicyklovať celú školu*
Mária Očipová, ZŠ Veľký Šariš
- *Riešenia v prospech udržateľnej mobility*
Ján Zemčák, MsÚ Veľký Šariš
- *Upracme si ulice, pomôže to každému!*
Vladimír Tóth, DPB a.s., Odbor analýz a informačných systémov
- *Európsky týždeň mobility*
Tatiana Hamranová, Slovenská agentúra životného prostredia

Počet účastníkov: 37

Príloha č.1: zoznam prihlásených účastníkov

Záver:

Z prezentácií vyplynuli nasledovné závery a odporúčania:

Bezpečnosť cestnej premávky

Bezpečnosť cestnej premávky, osobitne cyklistov, ovplyvňuje viacero faktorov. Je dôležité pomenovať skutočné riziká, ktoré v prípade cyklistov súvisia najmä so správaním a vzájomným rešpektovaním užívateľov rozličných typov mobility resp. dopravných módov. Cestné komunikácie, ktoré sú často v mestách spoločným priestorom, sú navrhnuté predovšetkým z aspektu vodiča. Vzťahy medzi motoristami a cyklistami tak pripomínajú akúsi vojnu, v ktorej je cyklista hodený do nehostinného prostredia. Z pohľadu prevencie nehodovosti sú slabým miestom dáta, ktoré len povrchno hodnotia nehody. Nie vždy poznáme skutočnú príčinu a ako dopravné nehody cyklistov v štatistikách často figurujú aj prípady, keď cyklista zraní iba sám seba, no príčinou úrazu je napríklad stav vozovky, alebo prekážky na ceste, či zlý stav infraštruktúry. Na ten často doplatia najzraniteľnejší účastníci cestnej premávky – cyklisti. Pre bezpečnosť cyklistov je dôležité, ako ich vníma verejnosť. Médiá, ale aj politici

často vnímajú cyklistov nesprávne ako cudzí prvok. To formuje nastavenie spoločnosti. Bezpečnosť cyklistov sa tak stáva aj spoločenským a politickým problémom. Málo priestoru sa venuje skutočným benefitom cyklodopravy, ktoré sú najmä v mestskom a celkovo sídelnom prostredí všeobecne prospešné. Problém však prichádza aj pri snahách pomôcť cyklistom vytváraním infraštruktúry, ktorá nezodpovedá ich potrebám. Riešením problému by mohla byť zmena prístupu k bezpečnosti cyklistov. Nehodovosť nikdy nebude nulová, no cieľ, na ktorý by sme sa mali zamerať by mal skôr spočívať v počte cyklistov, ktorí dokážu využívať bicykel ako štandardný dopravný prostriedok a tomuto cieľu prispôbiť stratégie a investičné projekty.

Do školy na bicykli

Kampaň Do školy na bicykli prebieha už niekoľko rokov s cieľom zvyšovať podiel cyklistickej a vo všeobecnosti nemotorovej dopravy, v rámci dochádzania detí do školy prostredníctvom osvetu a vytváraním vhodných podmienok pre udržateľné formy mobility. Problém fenoménu mamataxi sa týka väčšiny škôl na Slovensku. Spočíva najmä v intenzite individuálnej automobilovej dopravy v čase príchodu a odchodu žiakov do škôl, a najmä fyzickej blízkosti motorových vozidiel v priestore a okolí školy. Dôvodov takéhoto dopravného správania je hneď niekoľko. Problematická je hlavne dôvera rodičov v infraštruktúru (najmä jej bezpečnosť), ktorá vytvára pocit nebezpečenstva vo vzťahu k samostatnej dochádzke detí. Nedostatkom infraštruktúry je najmä vysoká rýchlosť vozidiel, ktorá vyplýva z nedostatku prvkov dopravného upokojovania. Na mnohých uliciach v rámci obytných častí miest chýbajú chodníky. Významný vplyv na dopravné správanie mladých ľudí má aj vedenie žiakov k dochádzaniu do školy inak ako autom. V školách, kde sa v okolí nachádza infraštruktúra v patričnej kvalite, ktorá neumožňuje rýchlu jazdu áut a zároveň žiaci majú k dispozícii stojany na bicykle, je možné badať vysoký podiel detí dochádzajúcich pešo či na bicykli. V rámci prezentácie zaznelo viacero odporúčaní ako prispieť k zvýšeniu bezpečnosti infraštruktúry, ktorá má na dopravné správanie najväčší vplyv.

Ako rozbicyklovať celú školu

Základná škola v meste Veľký Šariš sa opakovane zapája do kampane Do školy na bicykli. V prvých rokoch kampane dochádzalo na bicykli do tejto základnej školy len zopár detí. Postupom rokov a najmä vďaka aktivite ambasádorky, pani učiteľky Očipovej, sa podarilo zmeniť dopravné správanie žiakov a učiteľov do takej miery, že dnes je bicykel na škole bežným dopravným prostriedkom. Hravou a zábavnou formou tu predstavujú žiakom bicyklovanie ako vhodný spôsob dopravy. Škola postupne dokúpila niekoľko stojanov na bicykle, čím v tomto malom meste zvýšila prirodzenú atraktivitu cyklodopravy. Zmena dopravného správania žiakov a rodičov je najmä dôsledkom niekoľkoročnej osvetu a propagácie. Iniciatívu preberá vedenie mesta, ktoré reaguje na zvýšený počet žiakov – cyklistov a plánuje zlepšiť bezpečnosť úpravou vstupnej cestnej komunikácie. Škola zbiera úspechy nielen v kampani Do školy na bicykli. Viackrát obsadila popredné priečky v rámci súťaží, stáva sa však aj regionálnym vzorom pre ostatné školy a samosprávy, ktoré uvažujú nad podporou udržateľnej školskej mobility.

Riešenia v prospech udržateľnej mobility

Projektový manažér pre investície v meste Veľký Šariš predstavil viacero úspešných aktivít, ktoré sa v poslednom období podarilo v meste zrealizovať, a ktoré prispeli k lepším podmienkam pre cyklodopravu a cykloturistiku. Hoci mesto patrí medzi najmenšie na Slovensku, v rozvoji cyklistickej infraštruktúry patrí medzi najprogresívnejšie. Mestom prechádza cyklotrasa európskeho významu Eurovelo, na ktorú sa napájajú lokálne spojky k dôležitým dochádzkovým bodom. V prezentácii zazneli detaily z realizovaných projektov (hradný most, bikesharing, mestská polícia na bicykloch) ako aj rozvojové plány, ktoré sú príkladom zaujímavých riešení a pri zavádzaní udržateľnej mobility môžu byť inšpiráciou aj pre ostatné samosprávy.

Upracme si ulice, pomôže to každému!

Vladimír Tóth, populárno-náučným spôsobom pomenoval rôzne prístupy k riešeniu dopravnej infraštruktúry v rámci slovenských miest a obcí. Typizoval nedostatky samospráv, ktoré často pristupujú k dopravnému značeniu či infraštruktúre veľmi lajdácky a povrchné. Ilustroval nadbytočné využívanie dopravného značenia či naopak jeho absenciu a nesprávne využívanie a prichádza s výzvou k dopravnému upratovaniu.

Výsledkom správneho dopravného plánovania by mal byť dopravne jednoznačný, kvalitný priestor, ktorý dbá na potreby a účel danej komunikácie. V prezentácii je dostupných viacero príkladov, ktoré zjednodušujú a sprehľadňujú typické dopravné situácie s cieľom dosiahnutia vyváženého stavu medzi bezpečnosťou a účelom. Výsledkom opatrení sú komunikácie, v rámci ktorých vodiči intuitívne dodržiavajú dopravné predpisy, pričom chodci a rezidenti majú vytvorené adekvátne podmienky pre pohyb a zdravý život.

Európsky týždeň mobility

Cieľom podujatia Európsky týždeň mobility, je motivovať samosprávy k aktivitám podporujúcim udržateľné formy dopravy. Základné informácie o registrácii, termínoch, cieľoch a súťažných podmienkach aktuálneho ročníka sú dostupné na stránke <https://eurotm2021.eurotm.sk/>. Odprezentované boli aj príklady aktivít, ktorými sa môžu zapojené subjekty inšpirovať. Motivujúcim faktorom je okrem výsledkov v oblasti prínosu pre životné prostredie aj možnosť uspieť v národnej súťaži o cenu ETM, či zúčastniť sa študijnej cesty do Viedne, ktorá je jednou z aktivít projektu LIFE IP.

Fotodokumentácia:

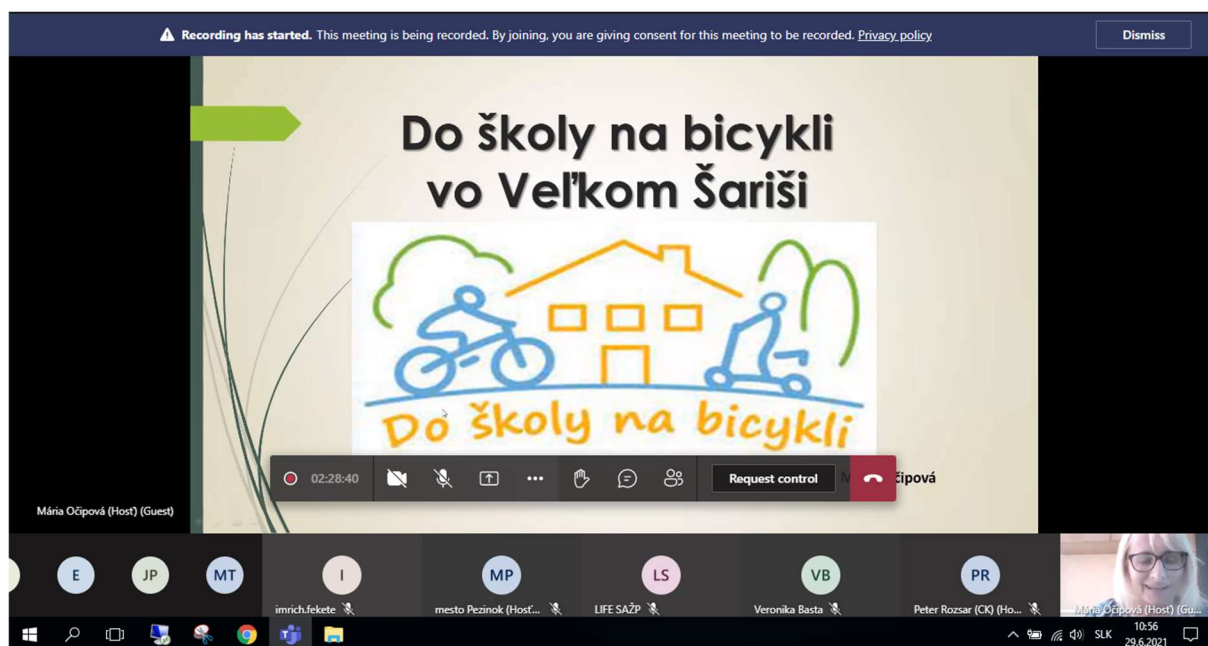
Prezentácia č. 1 – Bezpečnosť cestnej premávky

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main video feed displays a presentation slide titled "BEZPEČNE BEZ ÁUT?" with the subtitle "stratégie bezpečnosti cestnej premávky" and the presenter's name "DANIEL SZABÓ". The slide also features the logo of "CDU CENTRUM DOPRAVY". The Zoom toolbar at the bottom shows a timer of 51:29. The "People" list on the right indicates 32 participants currently in the meeting, including Daniel Szabó, Peter Rozsár (Host), and several other guests. The bottom status bar shows the date and time as 9:19 on 29.6.2021.

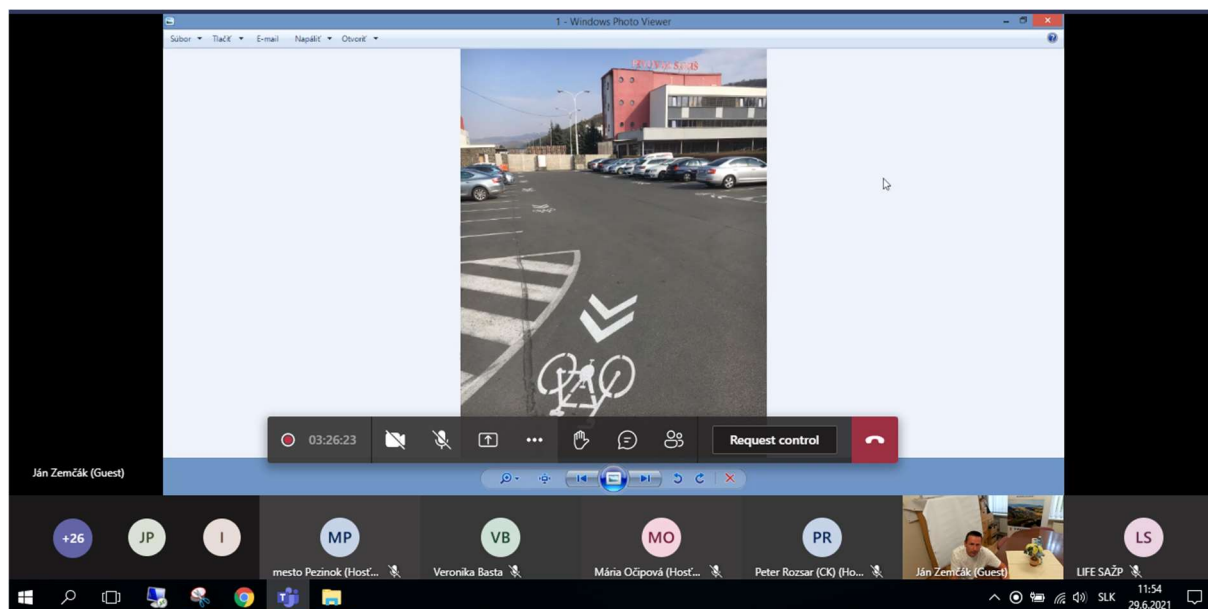
Prezentácia č. 2 – Do školy na bicykli

The screenshot shows a Zoom meeting interface. The main video feed displays a presentation slide titled "DO ŠKOLY NA BICYKLI" with the subtitle "AKO SÚČASŤ PODPORY UDRŽATELNEJ ŠKOLSKÉJ MOBILITY" and the presenter's name "PETER ROZSÁR". The slide also features the logo of "cyklovoalícia". The Zoom toolbar at the bottom shows a timer of 01:56:37. The "People" list on the right indicates 37 participants currently in the meeting, including Peter Rozsár (Host), LIFE SAŽP Organizer, and several other guests. The bottom status bar shows the date and time as 10:24 on 29.6.2021.

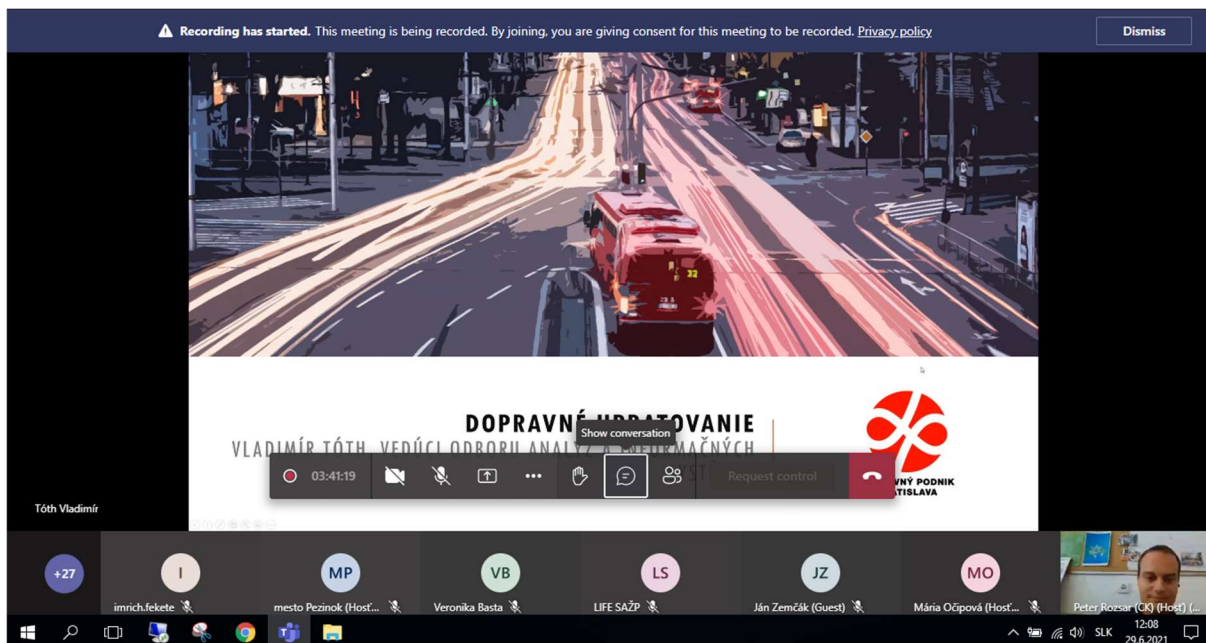
Prezentácia č. 3 – Ako rozbicyklovať celú školu

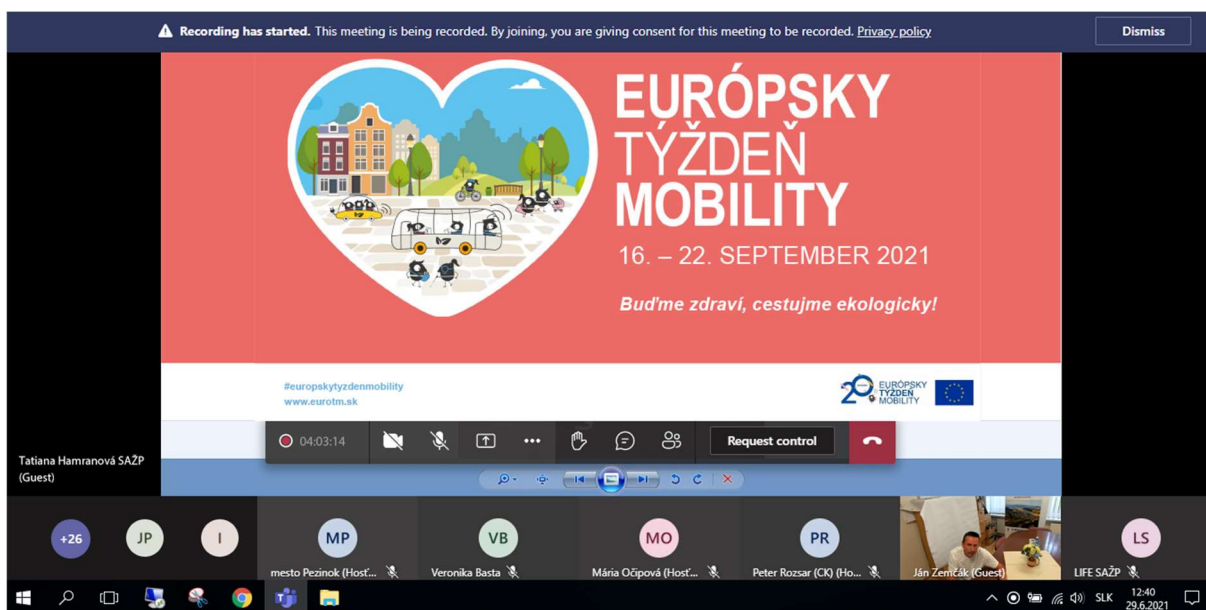
Prezentácia č. 4 – Riešenia v prospech udržateľnej mobility

Prezentácia č. 5 – Upracme si ulice, pomôže to každému!

Prezentácia č. 6 - Európsky týždeň mobility

Prihlásení účastníci:

▼ Currently in this meeting (37)

TS	Tatiana Hamranová SAŽP (Gue	🔇	DH	Dorota Hericova - SAŽP (Gues	🔇
AS	Alena Somogyiová (Host) (Gu..	🔇	DM	Drgoň Miloslav	🔇
AB	Anna Bohers	🔇	DJ	Durbák Jozef	🔇
BA	Belak Anastasiya	🔇	E	emilia.hroncova	🔇
BL	Bíro Ladislav	🔇	FL	František Luterančík	🔇
BJ	Burda Juraj	🔇	I	imrich.fekete	🔇
ČE	Činčerová Erika	🔇	IR	Ing. Rybár (Host) (Guest)	🔇
DS	Daniel Szabó	🔇	JR	Jan Rudy (Host) (Guest)	🔇
DV	Daniela Vargová (Host) (Guest	🔇	JP	Jana Paluchova (Guest)	🔇
DM	Dávid Michal	🔇	JS	Jana PAVLIKOVA sažp(Host) (G	🔇
JA	Jóbová Alexandra	🔇	PR	Peter Rozsar (CK) (Host) (Gues	🔇
KK	Katarína Korpašová (Guest)	🔇	RS	Radovan Slávik (Host) (Guest)	🔇
K	kosturikova (Guest)	🔇	RR	Rešková Renáta	🔇
MK	Kubusová Katarína, Mgr.	🔇	SJ	Sentpéteryová Janka	🔇
L	LadislavM	🔇	VB	Veronika Basta	🔇
LS	Libuša Sedláková (Host) (Gues	🔇	WJ	Wallner Jozef	🔇
LS	LIFE SAŽP Organizer	🔇	ZK	Zdenko Kasáč (Guest)	🔇
MO	Mária Očipová (Host) (Guest)	🔇			
MP	mesto Pezinok (Host) (Guest)	🔇			
MT	Monika Tanečková (Host) (Gu..	🔇			